

**ČESKÝ ATLETICKÝ SVAZ
KOMISE ROZHODČÍCH**

**ZPRAVODAJ
INSTRUKTORŮ ROZHODČÍCH
ATLETIKY**

1/2010

- 1. Sumář ze Zpráv ZHR-I 2009, III. část**
- 2. Z ročních zpráv instruktorů za rok 2009**
- 3. Různé**

Sumář ze zpráv ZHR-I – 2009, část 3.

Tento sumář je výpisem podstatného ze Zpráv ZHR-I z druhé části atletické sezóny roku 2009. Týká se hodnocení práce rozhodčích z následujících závodů:
akce č. 43 – 29. 8. 2009 – MČR družstev M, Ž, Jablonec / ZHR-I – Šembera /
47 – 5. - 6. 9. 2009 – MČR M, Ž do 22 let, AK Škoda Plzeň / Stupka /
48 – 12. - 13. 9. – MČR žactva, AK Olomouc / Zavřel / - zastoupil KI Šimáček
50 – 3. 10. – MČR družstev juniorů, Hvězda SKP Pardubice / R. Skalický /
51 – 3. 10. – MČR družstev dorostu, TJ VS Tábor / Vacek / - zastoupil KI Pavlovský
52 – 3. 10. – MČR družstev žactva, TJ Lokomotiva Břeclav / Mikulič / - zastoupil Bartoněk

Dnes, 10. října 2009, jsem obdržel poslední Zprávu ZHR-I. Co vyplývá ze Zpráv delegovaných instruktorů, to předkládám.

Úroveň rozhodování

43 – Z hlediska práce rozhodčích byly závody připraveny velmi dobře / HR např. připravil pro rozhodčí podrobné pokyny, dva dny před závody absolvoval s vrchníky podrobnou instruktáž za přítomnosti instruktora, apod. / S výjimkou práce komise pro hod kladivem, odvedli rozhodčí dobrý výkon.

47 – Velice vydařená akce z hlediska práce rozhodčích.

48 – Úroveň rozhodování byla instruktorem konstatována jako dobrá, drobné chyby byly řešeny bezprostředně na místě.

50 – Velmi dobrá práce rozhodčích. Drobné problémy se vyskytly u dopadu při hodu oštěpem / rozhodčí neměli dostatečný odstup od místa dopadu náčiní – hůře se jim tudíž posuzoval první dotyk oštěpu s půdou /.

51 – Práce rozhodčích na úrovni MČR, drobné problémy řešeny okamžitě v průběhu závodů. Rozhodčí si rovněž dobře poradili s „umělými“ protesty vedoucích družstev při štafetových závodech.

52 – Z hlediska přípravy pořadatelem a práce rozhodčích dobře připravené a povedené závody. O technických nedostatcích – viz dále.

Nedostatky

43 – Nedobře pracovala komise hodu kladivem – rozcvičování bylo zahájeno až na urgenci instruktora, náčiní nebylo před pokusy kontrolováno, nabyta prováděna manipulace s pohyblivými dílci klece, vrchník v poli si pletl označené výseče pro hod kladivem a hod oštěpem. Značná nervozita vrchníka v cíli, své podržené příliš neorganizoval.

51 – Za nedostatek lze považovat skutečnost, že příslušní rozhodčí u hodů nekontrolovali vždy, pře jednotlivými pokusy, používané náčiní.

52 – Rozhodčí na úsecích byli vybaveni pouze bílými paporky.

K pořadatelům

47 – Dobře připravené závody, dobře pracující svolavatelna, rovněž tak technická četa.

48 – Stadion byl pořádajícím klubem bezvadně připraven.

52 – Dobře pracující technická četa.

Počty rozhodčích

47 – Dostatečný počet rozhodčích, po oba dva dny vždy rozhodovalo přes čtyřicet rozhodčích.

48 – Dostatečný počet rozhodčích /v obou dnech se vystříдалo celkem 53 rozhodčích/. Měli jednotné oblečení, obdobně tak 18 pomocníků.

51 – Dostatečně početný, plně funkční tým rozhodčích.

52 – Dostatečný počet rozhodčích, včetně obsazení úseků.

Technické vybavení

43 – Nevyhovující klec pro hod kladivem / končila 15 cm nad úrovní terénu /, neuspořádané doskočiště pro skok o tyči. Improvizovanou nápravu prováděli těsně před závody. Na druhou stranu se výborně osvědčila, zapůjčená z Ostravy, souprava na měření a vážení náčiní.

52 – Rovina laťky byla vyznačena pouze křídou s nedostatečnou šířkou, ztížené posouvání zastaralých stojanů při skoku o tyči, zarážecí břevno u vrhu koulí „nelícovalo“ s obručí a nebylo dostatečně upevněno, klece pro hod diskem a kladivem byly na hranici bezpečnosti

K pravidlům

K SK

52 – Dodrženy časový pořad přesto, že se závodů zúčastnil i značný počet vrhačů.

Ke Zprávám ZHR – I

- Ne vždy bylo ve Zprávách hodnocení práce rozhodčích uváděno jmenovitě /např. u akcí č.50 a 52/.

Jmenovitě / kladné / hodnocení práce rozhodčích

HR – Budínský /43/, Běhounková /47/, Novák /51/, Chlumecký /52/

VRB – Ján /47/, Bůžek /48/

VRS – Linhartová /47/, Prudil /48/

VRV – Novák /47/, Lukeš /48/

ST – Učík, Vojtíšek /47/, Novotný, Uhlíř /48/, Reindl /51/, Petrjánoš /52/
Kam – Boklažuk /48/
VB – Bechyňský /51/
Pořadí – Woš /47/, Štekr, Volf /48/
Vrchník chůze – Lapka /43, 51/, Lajčík /48/
Vrchník výšky – Rektorysová /43/, Bém /51/
Vrchník dálky – Slapničková /47/
Vrchník tyče – Vít /51/
Vrchník disku – Klim /52/
Vrchník oštěpu – Všetečka /43/
Rozhodčí skoků – Jeroušková, Šiňanský, Rakowská, Hon, Kopecký, Pudilová R.,
Prudilová, Dočkal /48/
Rozhodčí vrhů – Znojil, Cankař, Kovář, Maier, Pitr /48/
Měření, vážení – Klepek /47/
Svolavatelka – Pšajdl /47/
Další – Bláhová /47/

Jiné

Rovněž jsem obdržel Zprávu ZHR-I ze semifinále MČR družstev juniorů a juniorek /26. 9. 2009 v Turnově/ krajského instruktora Jindřicha Šulce. Jeho poznatky byly obdobné poznatkům ostatních instruktorů.

Havířov, 10. 10. 2009

Šimek

Z ročních zpráv instruktorů za rok 2009

Obvyklý souhrn z ročních zpráv instruktorů rozhodčích atletiky je dostatečně reprezentativní, neboť příslušnou zprávu mi nezaslalo pouze pět instruktorů.

Přednášková činnost

Ve funkci lektora na školeních, doškoleních a seminářích působili v roce 2009 nejčastěji kolegové Fiala, Jurečka, Zavřel /4x/, Šembera, Budínský, Tipková, Opavský, Bartoněk /3x/. Tyto počty velmi úzce souvisí s aktivitou krajských a oddílových komisí rozhodčích, a proto se zde objevují už léta převážně jména stejných osob.

Výchovné působení

Instruktoři rozhodčích na závodech nepůsobí pouze jako kontroloři práce rozhodčích, ale zároveň jako pomocníci při řešení mnohých situací, které nastanou a je třeba je vyřešit rychle, v duchu pravidel tak, aby nebylo poškozených. V případě problémových situací /žluté karty/ obvykle preferujeme nejdříve ústní domluvu. Tyto poznatky dále uplatňujeme ve své lektorské práci. Velmi často se setkáváme s nepochopením naší práce některými trenéry a s jejich neznalostí pravidel. Jak potom mají pravidla vysvětlovat svým svěřencům?!

Publikační činnost

Mimo jiné už delší dobu nejsou vidět články o rozhodování v časopisu Atletika. Není o ně zájem ze strany redakce nebo ze strany nás, instruktorů? Dle potřeby /někteří z nás/ vytváří zkušební testy pro školení.

Účast na závodech

Obecně platí, že instruktoři patří mezi nejvíce vytížené rozhodčí atletiky. Běžně působí v průběhu roku na více než dvaceti závodech. Mnozí tento počet i násobně překračují. Uplatnění praktických poznatků z nich při lektorské činnosti – na školeních, doškoleních a seminářích – není potom problémem.

Připomínky k rozhodování

Již delší dobu se ukazuje, že úroveň práce rozhodčích je závislá především na aktivitě oddílů v regionech a na úrovni práce příslušných komisí rozhodčích. V následujících řádcích uvádím pouze nejčastěji se vyskytující nedostatky.

a/ obecně

- občas se nepoužívají praporky k signalizaci

- pokud se použijí, nejsou vždy použity správně
- ne vždy znají rozhodčí aktuální znění příslušného pravidla, a tedy jejich rozhodování tomu odpovídá /časové limity, 4 metry u oštěpu, apod./
- občas se nekoná porada rozhodčích před závodem, což má za následek částečný chaos v organizaci, nervozitu rozhodčích a jejich následné nepřesné rozhodování
- někdy nebývá zaznamenán čas zveřejnění výsledku závodu
- někteří rozhodčí přichází na závody pozdě, ne všichni bývají předpisově oblečení, ne všichni mají odznak rozhodčího, mnozí rozhodují pouze své „oblíbené“ disciplíny
- občas bývá tolerováno rozcvičování závodníků v sektorech v průběhu závodu, jsou případy rozcvičování před závody bez přítomnosti rozhodčích, ne vždy je rozhodčími správně reagováno na opuštění závodního sektoru závodícími
- na hřišti se mnohdy pohybují osoby, které tam nepatří – trenéři, vedoucí družstev, kamarádi
- používání startovních označení není vždy a všude samozřejmostí
- nedůsledná práce svolavatelny /kontrola tašek a batohů závodníků/

b/ běhy, chůze

- rozhodčí v cíli mnohdy nemají dostatečný odstup
- velmi často nebývají obsazeny úseky /“nejsou lidi“/
- ne na všech stadionech jsou použitelné větroměry
- v západních Čechách se osvědčilo používání videozáznamů při určování pořadí a časů závodů na krátkých tratích /viz příspěvek kolegy Stupky na semináři instruktorů v červenci 2008 v Praze/.

c/ technické disciplíny

- k terminologii – nezdařené pokusy bývají často označovány jako „neplatné“ – asi se naši rozhodčí inspirovali televizními komentátory
- doskočiště nebývají vždy zaplněny pískem až do výše rozběžiště
- u mládežnických kategorií u vrhu koulí se občas povolují i hody
- mnohdy se nepoužívají rozběhové značky předepsané pravidly
- občas vážne komunikace mezi rozhodčími u odhodu a u dopadu
- předčasná signalizace zdařenosti jednotlivých pokusů /např. - horizontální skoky, dlouhé hody/
- ne vždy se měří časový limit
- jiné zvyšování výšky laťky u vertikálních skoků než je dáno rozpisem a především pravidly
- vyskytují se chyby v zápisech, řešení plichty, obzvláště u vertikálních skoků, není stoprocentní – je potřebné se na to více zaměřit při školeních

Vybavenost stadionů

- leckde chybí praporky /především žluté/, rozběhové značky, kužely, dostatečné množství písku v doskočišti

- odrazová břevna, stojany, klece už jsou značně opotřebované
- občas není nebo nepracuje dokonale technická četa

Náměty pro SK

Ze zpráv instruktorů nebyly žádné vzneseny.

Další náměty

- závody v dopoledních hodinách ve všedních dnech jsou zajišťovány účastí rozhodčích především důchodového věku nebo rozhodčími méně kvalifikovanými /přesto děkujeme/. Potřeba náboru nových rozhodčích je tedy zcela zřejmá.
- konečně už dořešit možnosti právní ochrany rozhodčího při výkonu funkce
- z hlediska jednotného výkladu pravidel a sjednocení požadavků na znalosti rozhodčích vydat „doporučené“ testy pro zkoušky rozhodčích nižších tříd
- usilovat o zvýšení finančního ohodnocení práce rozhodčích na závodech
- vhodné pro rozhodčí je rovněž sledování práce svých kolegů na závodech přenášovaných televizí – v praxi se poučí o některých, obvykle se opakujících chybách.
- mnohdy bývá ze strany pořadatele zaměňována práce rozhodčího s prací člena technické čety
- soustavně usilovat o zachovávání pravidel bezpečnosti

Havířov, 31. března 2010

Šimek

Pravidla – nejasnosti, chyby atp.

U technických disciplín se někdy stává, že vrchník nezkontroluje konečné pořadí, které stanovil např. zapisovatel. Porušuje tak P125.3, které ukládá vrchnímu rozhodčímu, resp. vrchníkovi disciplíny zkontrolovat výsledky.

Stálým problémem bývají trenéři při skoku o tyči, kteří vnikají do sektoru a porušuje P144.2 o dopomoci – je potřeba důsledně využívat možnosti udělení žluté karty závodníkovi (po předchozím varování) a popřípadě i karty červené. Platí to i o vzájemném povzbuzování v sektoru mezi závodníky, účastníci se stejné disciplíny.

Není povoleno přinášet a používat na stadionu MP3 přehrávače (mobilní telefony, kamery, fotoaparáty, atp.) P144.2(e), což závodníci mnohdy neví.

Závodníci (resp. závodnice) také mnohdy nevědí a rozhodčí je někdy neupozorní, že si nesmí zmenšovat startovní čísla P143.8, např. ohnutím.

Dalším evergreenem je použití bot a osobních věcí jako značek na rozběhu. Značky na rozběhu může mít každý závodník **maximálně dvě** a měl by mu je dodat nebo schválit pořadatel – P180.3 (obvykle se jedná o lepicí pásku, nikdy křídlo).

Pokud nejsou při hodu kladivem uzavíraná vrata podle toho, zda hází levák nebo pravák, je porušováno P192.4 POZN.1. V tomto případě však nejde pouze o porušování pravidel ale také o **vážné ohrožení bezpečnosti závodníků a činovníků na stadionu..**

Častou chybou u technických disciplín bývá odmávání pokusu ještě před jeho ukončením P180.7. To znamená, že se tak nestane dříve než skokan do dálky nebo v trojskoku opustí doskočiště P185.1, skokan do výšky nebo o tyči neporuší P182.2, 183.2 nebo 183.4, a nebo_ závodník vyjde z kruhu nebo opustí rozběhovou dráhu P187.17.

V souvislosti s **odchodem oštěpaře z rozběhové dráhy** vznikla mnohá nedorozumění a bylo chybně interpretováno označení ve vzdálenosti 4m od okraje odhodového oblouku. P187.17. V této 4 metrové vzdálenosti nemusí být nakreslena žádná čára. Je doporučeno označení na bocích dráhy. Závodník nesmí před dopadem oštěpu opustit rozběhovou dráhu. po jeho dopadu pak nezáleží na směru, kterým odejde z rozběhové dráhy. O nezdařený pokus se jedná pouze pokud je jeho první kontakt se zemí mimo rozběhovou dráhu za (ve směru hodu) čarou označující odhodový oblouk (a prodloužení do stran kolmé na dráhu). Vzdálenost 4 metrů je pouze orientační pro rozhodčí, aby mohli zvednout praporek jakmile atlet odcházející po rozběhové dráze překročí tuto hranici.

Ze zpráv hlavních rozhodčích v sezóně 2009 a na jejich základě zpracovala:
Ludmila Pudilová, leden 2010

Výklad KR ČAS Pravidla 133 – Hlavní pořadatel na hřišti

Pořadatel závodu /tj. atletický oddíl/ ustanoví činovníky podle pravidel té členské země, v níž se závody konají...podle pravidel a způsobu řízení příslušné mezinárodní organizace... Pořadatel je může pozměnit podle místních okolností /viz Pravidlo 120 – Činovníci závodů/. Dle poznámky téhož pravidla je hlavní pořadatel považován za správního činovníka a dle schématu /v témž pravidle/ je hlavní pořadatel podřízen technickému řediteli.

Hlavní pořadatel je tedy považován za správního činovníka a nerozhoduje tudíž o hladkém průběhu závodu z hlediska dodržování a výkladu pravidel, ale podílí se na organizační přípravě a hladkém průběhu závodu z hlediska provozu na závodišti.

Dle názoru KR ČAS, který koresponduje s *Pravidlem 133 – Hlavní pořadatel na hřišti* /“*Hlavní pořadatel na hřišti má dozor nad závodištěm. Nesmí dovolit vstup na závodiště a pobyt v prostoru závodiště nikomu, kromě činovníků a závodníků připravených k soutěži.*“/ je toto ustanovení vytvořeno IAAF především z hlediska bezpečnosti účastníků závodů – atletů, rozhodčích a dalších příslušných činovníků. Mezi tyto lze počítat / kromě atletů závodících a bezprostředně se k závodu připravujících a rozhodčích angažovaných v příslušných disciplínách/:
soutěžní činovníky – (HR), ZHR, ZHR-I, vrchní rozhodčí a
správní činovníky – ŘZ, TŘ, (HR), manažera prezentace soutěží, hlavního pořadatele a příslušné členy technické čety.

Na základě společného rozhodnutí ŘZ, HR, manažera prezentace soutěží, hlavního pořadatele, technického delegáta / není-li pak vedoucího soutěže / je možné povolit vstup na závodiště, při dodržení zásad bezpečnosti, pouze omezenému počtu označených pracovníků médií a samozřejmě zasahujícímu zdravotnickému personálu. Výše jmenovaní jsou povinni dbát pokynů HR, ZHR, VR a příslušných vrchníků.

Komise rozhodčích ČAS, 6. 3. 2010